

Prøv at regne disse opgaver.

Hvis du kan regne 4 af følgende opgaver, så er fysikolympiaden måske noget for dig!

1. Optisk gitter

Når lyset fra en hydrogenlampe sendes gennem et bestemt optisk gitter, er 1. ordens afbøjningen for den røde hydrogenlinje $\theta_1 = 15,2^\circ$. Den røde hydrogenlinje har bølgelængden $\lambda = 656,3$ nm.

a) Hvad bliver dette gitters 3. ordens afbøjning θ_3 for den røde hydrogenlinje?

2. Badebold

En badebold pustes op, og derved opnås, at den bliver kugleformet med en radius på 0,20 m. Når bolden flyder på vand, hvis densitet er $1,00 \cdot 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$, stikker kun 1,0 % af boldens samlede rumfang ned i vandet. Man kan se bort fra tyngdekraften på luften i badebolden.

a) Hvad er massen af det materiale, som badebolden er lavet af?

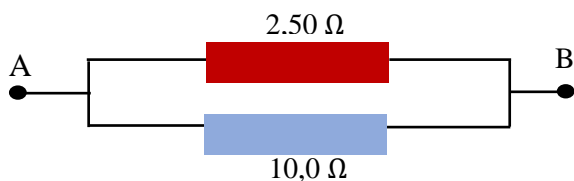
b) Med hvilken kraft nedad skal man påvirke bolden, for at holde den helt under vand?

3. To resistorer

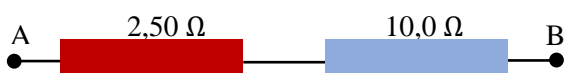
Resistansen af to resistorer R_1 og R_2 er henholdsvis $2,50 \Omega$ og $10,0 \Omega$. Hvis effekten i én af de to resistorer overstiger 40 W, brænder den over.

Resistorerne er først parallelkoblede, som vist på figuren:

a) Hvor stor er det maksimale spændingsfald fra A til B, hvis man vil være sikker på, at ingen af resistorerne brænder over?

Nu kobles de to resistorer i serie, som vist på figuren:

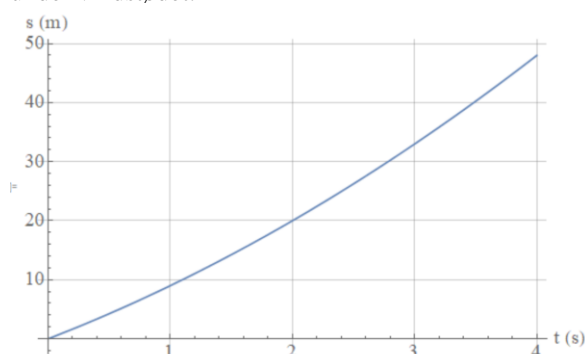

b) Hvad bliver nu det maksimale spændingsfald fra A til B, hvis man vil være sikker på, at ingen af resistorerne brænder over?

4. Accelererende isbåd

En isbåd bevæger sig på en tilfrosset sø med konstant hastighed. Et vindstød giver til tiden $t = 0$ pludselig isbåden en konstant acceleration i 4,0 s. Grafen herunder viser isbådens position som funktion af tiden under vindstødet.

a) Bestem isbådens acceleration under vindstødet samt isbådens sluthastighed lige efter vindstødet.

5. Opbremsning

En bil med massen 960 kg kører på en vandret vej. Bremsen aktiveres, og bilens fart mindskes derved fra $108 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ til $54 \frac{\text{km}}{\text{h}}$. En simpel antagelse er, at den varme, som udvikles ved opbremsningen, optages ligeligt i skiverne i de fire skivebremser. Antag endvidere, at man kan se bort fra varmetab til omgivelserne i det korte tidsrum, som opbremsningen varer. Skiverne i skivebremserne er lavet af jern, og hver skive har massen 2,20 kg. Jerns specifikke varmekapacitet er $c = 449 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$.

a) Beregn hvor meget temperaturen, under disse antagelser, er steget i skiverne lige efter opbremsningen.

6. Energi og masse

En proton gennemløber et spændingsfald på $2,00 \cdot 10^6$ V. Hermed får den en tilvækst i kinetisk energi, og dermed en tilsvarende masseforøgelse. Masseforøgelsen givet ved Einsteins formel $E = m \cdot c^2$, hvor E er energien, m er massen, og c betegner lysets fart i vakuum.

a) Hvor stor er den masseforøgelse, som protonen opnår?